

S Z A R V A S

T Á R S A D A L M I és S Z É P I R O D A L M I L A P

Szerkesztőség Kényes utca 175.

Kiadóhivatal

Nagytemető utca 519 szám.

Nagy M. könyvnyomda

Megjelenik hetenkint kétszer, vasárnap és csütörtökön reggel.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt — kr — Félévre 2 frt 50 kr.

Negyed évre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr

Hirdetek árszabályszerint vétetnek fel.

Egyes számok kaphatók.

Lövenfeld Soma és Kalmár Dániel kereskedésében.

A nőülésről.

Türelmes német professzorok számítgatják — isten tudja mióta — (én nem számolom), hogy egy férfira hány nő jut átlagos számítással.

És a végeredmény az hogy biz' a gyengébb nem több — ergó azért van annyi vén leány. Pedig dehogy!

Hiszen ha ez a sok agglegény és leendő agglegény most ugy hamarjában megnősülne, bizony nagyon kevesen maradnának pártában!

Nem tudom, hogy kiben van a hiba csak hogy megvan, az áll, hogy a mostani hölgyecskék — tisztelet a kivételnek — (elcsépelet mondás), minden képzelhető tudnak, csak azt nem: hogyan kell a háztartást vezetni és egy rostélyost vagy babcsuszpájt hogyan kell elkészíteni?

Biz' ez kérem elszomorító dolog, annál inkább, mert való.

A hölgyek erre hitetlenül rázzák kedves fejecskéiket és azt mondják rá: Az nem igaz!

Pedig magam is számtalan ese-

teket tudok s ha meg engedik, egy-párt majd el is mondok — izlelitőül.

Ösmerek egy fiatal menyecske a ki csak fél év óta van férjénél: szép kedves asszonyka, ki mint mondják, kitűnően tud zongorázni. (Én nem értek ahhoz, tehát nem tudom). Azonban a főzésben való ügyességét csak a legutóbbi hetekben mutathatta ki — miután addig vendéglőből hozták az ételt.

Szép vasárnapi nap volt, fiatal menyecske kiment a piacra libát venni, hogy majd azzal lepi meg a férjecskejét ebédkor.

Otthon aztán átöltözött, maga elé véve fehér hollandi köténykéjét — már a mint ilyen alkalomkor szokták tenni a fiatal gazdasszonyok — és azzal a hófehér, gyengéd ujjacskáival neki ment kegyellenül annak az árva libuskának és elevenen megkoppasztotta.

Igen bizony — elevenen!

(Huh! Ha ezt Herman Ottó megtudná, hát örök időkre exkommunikálná az állatvéd-egyesületből.)

S csak azután vágta el a nyakát és tette be a libát szárnyástul, lábastul a fazék forró vízbe és főzte ebédre!

Mikor aztán a férjecske hazajött, fáradtan a munkától, kipirult arczczal dicsekszik a kis menyecske, kezébe vevén a nagy pecsenye forgató villát, melylyel kihalaszta a nagy fazékból a megkínzott libát s mint valami győzelmi tropheát mutatja fel férjének, — ki majd hanyat vágta magát az elszörnyüködéstől, de azért szeliden csak azt mondta.

— Látom, fiacskám, hogy jobb lesz, ha mi újra a vendéglőből hoztuk az ebédet.

A mire meg a kis menyecske egész rezignációval azt felelte hogy:

— Na jól van, ha te nem akarsz, hogy itthon gazdálkodjam, hát nem bánom!..

Vagy mit szólnak hölgyeim ahhoz, mikor egy fiatal gazdasszonyka, tőpörtyüs pogácsát főzött a lencselevesbe. Ugy-e kíváncsiak erre?

No majd elmondom!

T Á R C Z A.

A kíváncsiság.

(Rajz.)

Elza a legjobb kedvében volt. Parányi piros ajkai, mint a pacsirták, vig dalt esieseregtek, mikor férje dolgozószobájában rendezgetett. Tudják-e önök nyájas olvasóim, mily boldogság az egy alig három hónapos menyecskének, ha férje a dolgozó szobáját rendezheti?

Minden könyv, minden papirszelet olyan előtte, mintha mind-megannyi szentség lenne; a világerő sem bizná másra ennek a szobának a takarítását.

De nini, a derű egyszerre csak eltűnik sima homlokáról, szeme egy papírlapra tapad, s amint olvassa térde inogni kezd, végre végső erejét összeszedve odavánszorog a pamlaghoz, ráveti magát és sir, zokog, hosszan, keservesen...

Vajjon mily viharok dülnek e galamb szívében, mi okozta e kétségbeesítő állapot?

Ha olvasóim nem rójják fel bűnül, leszek oly bátor egy kis indiscrecióval élve oda lopódnai az íróasztalhoz és elolvasni azt a végzetes pár sor irást, mely oly szívzaggató sirásra torzítja, a mosolygó ajkakat.

Ah! egy levél... Ime így hangzik:

Drága Nagysád!

Lakásomra térve, mindenképen ki akartam verni a fejből azokat az örjítő gondolatokat, hogy én kegyedet bírhasam. Ha visszavonulok magányomban, és higgadtan kezdek el gondolkozni, mindig azt hiszem, hogy kegyed engem csak csalogat, hogy kegyed csak játékot üz velem. És ilyenkor erősen felteszem magamban, hogy többé nem keresem fel, nem megyek abba a bűv körbe, mely csak vesztemet rejti magában. — De mikor oly végtelenül szeretem! Nem tudok lemondani kegyedről lemondani kegyedről bármint küzd és az ész a szívvvel, csak az utóbbi marad, a győztes.

Nincs bátorságom szóval megkérdezni kegyedtől, azért e levélben kérem fel, nyújtson felvilágosítást, vajjon kedves bizalmasága, szerelme miket ajkai hangoztatnak nem pusztá hódítási vágyból hogy úgy

mondjam kaczérságból származnak-e? Vajjon csakugyan szeret-e oly tisztán, oly hévvel mint én?

Oh, kérem írja meg, mentse meg egy férfi szívet romlástól a megörüléstől, a hálától!

Mert-e kételkedés elébb-utóbb megörjít, sirba visz... hő imádója Andor.

Ilát bizony ez nem valami kecségető a jövőendő boldogságba egy három hónapos menyecskének, aki imádattal csüng férjén.

Elza mikor már jól kisirta magát kissé megkönnyebbült. Hisz a könnyek oly jótékony hatással vannak a fájó szívre, mint gyógyír a sebre.

Erőltetett közönységgel hagyta oda férje dolgozószobáját.

Atment saját szobájába és türelmetlenül várta haza férjét. Soha még ily hosszú délelőtte nem volt. Mikor a delet elkezdtek harangozni a mellékeremben férjének lépteit hallotta. Máskor elébe szokott szaladni még az utca ajtóig is, most azonban megvárta volna, hogy férje keresse őt fel.

De bizony az csak nem jött. A léptek más irányban veszték el.

— Jó, tudni fogom, mit tesztek! és a megtört alak büszkén kiegyenesedett.

Hát bizony az úgy esett kérem alálassan, hogy a férjecske nagyon ráéhezett egy kis jó lencse-levesre és arra kérte az ő kis feleségét, hogy készítsen olyat ebédre. A kis feleség aztán elővette a szakácskönyvet és készítette a levest annak rendje és módja szerint; hanem a szakácskönyvből hiányzott egy pár lap és ott hol a lencse-leves volt leírva, folytatólag a töpörtyüs pogácsa készítmódja volt. A kis menyecske azután megcsinálta a töpörtyös pogácsát és úgy nyersen beledobta a levesbe: hadd főjön.

Persze, hogy a férjecske nem ízlett a leves!

Hanem ne legyenek ám bájos hölgyeim abban a hiszemben, hogy az, a miket én itt leírtam: nem igaz, hogy az csak az én bolond fejemben termett meg; mert nem vindikálók ám én magamnak annyi okosságot, ezeket csak úgy a levegőből kapkodjam össze!

De félre a tréfával.

Be kell önöknek látniok, hogy egy szerényebb jövedelemmel rendelkező férfi, nem tarthat 15—20 forintos külön szakácsnét, meg szobaleányt. Vagy nem lehet a férfitől azt kívánni, hogy vendéglőből étkezzék; mert utóvégre, azt hiszem, azért nőszül meg valaki, hogy ne legyen kénytelen máshol, hanem az általa épített kis családi fészekben élkezni és a felesége főztét enni.

Nem kell ám azért ezek után

Egy óraker bejött hozzá komornája, hogy ebédhez hívja.

Férje már az ebédlőben várta. Mikor belépett, az hirtelen fglugrott helyéről és a legőszintébb örömmel rohant feléje, de egyszerre csak hátra tántorodik.

— Hát neked mi bajod édes?

Semmi felelet.

— Csak nem fáj valamid?

Mély hallgatás.

De azistenért Elza, felelj, hiszen megölsz hallgatásoddal. Hát mi bajod? mondd.

— Uram, én nem ismerem önt, holnap haza utazom.

— De Elza az égre, hát beszélj világosabban, megérdelem én ezt, tőled, én ki a legnagyobb hévvel szeretlek:

Ön? Hát az a levél!

— Micsoda levél?

— Ez itt ni!

— A férj elolvassa a levelet: ha hahaha!!!

— Nos uram, önt ezt oly nevető igenek találja?

— Hahaha!!! hahaha!!!

— De uram, ez nem tréfa!

azt gondolni, hogy: hát a feleség cselédje legyen férjének?

Óh nem! A férfi nem azt kívánja a nőtől, hanem azt, hogy értsen a házi teendőkhöz és tudjon utasítást adni a cselédnek, hogy mit hogyan tegyen? s koronkint kinézni a konyhába, hogy nem égett-e oda a rántás?

Ne irtózzanak tehát hölgyeim az ételszagtól és fakanáltól; mert azért az nem vesz el semmit az önök műveltségéből, melyet a mai korszellem szinte megkíván önöktől s meglátják, hogy akkor kivesznek az agglegények!

Ez a legjobb módszer — kipusztításukra!

Emlékezet

«Te össze tört hajók egy deszka szála.
Mit a hullám és a szél viszálya
A tenger partra vet.»

Petőfi.

1848. márczius 15-ike szerda nap volt, ködös, borús idő; reggeli 7 óra tájt mentem fel a mérnöki egyetemre, az előadásokra; látom a Kigyó-utca szegletén Sükeit másodmagával, hogy egy nyomtatványnak a falra való felragasztásával bajlódik; Sükeit jól üsmerve hozzá megyek s mivel sokkal törpébb volt nálamnál, a fején keresztül nyúltam és a már jól megcsirizelt papirost oda nyomtam a falhoz; körülbelül ez volt írva a nyomtatványra:

«Testvéreim! A pillanat, melyet élünk, komolyabb teendőkre szölit fel bennünket. Európa minden népe halad és boldogul; haladunk és boldogulnunk kell nekünk is, követeljük jogainkat, melyeket töllünk megtagadtak, és kívánjuk, hogy azok mindenkiel közösek legyenek; kívánjuk a sajtó-

Azt hiszi, hogy szemtelen kacajával elsimítja az egész botrányt.

— Ugyan édesem, csak nem hiszed rólam, hogy három havi házasságunk után már is megcsaltalak? Nem! Soha! Tudd meg tehát, miben áll a dolog: Hát tudod édesem, hogy én az ügyvédségem mellett, még dolgozó társa vagyok, több szépirodalmi lapnak. Most épen egy szerelmes történetet írok meg levelekben a tárcza-rovatba. Ez a levél is annak a műnek egy töredéke. Hát hiszed-e most már hogy én még most oly forrón szeretlek, mint azelőtt, vagy nem elég ez a felvilágosítás?

A menyecske szégyenkezve simult férjéhez.

— Óh édes jó férjem, hogyan engeszteljelek ki? Hogyan tegyem jóvá hibámat, hogy gyanusítani meretelek?

A férj nem szólt semmit, de midőn aranyos kis felesége csókra csucorítá vérpiros ajakát, olyan édes csókot nyomott arra, hogy a menyecske nek egy csepp oka sem volt felni férje neheztelésétől.

Labos Irán.

szabadságot, a censura azonnali eltörlését és felelős ministeriumot Budapesten, évenkénti országgyűlést Pesten és azt rögön stb.»

S a mikor ezen felragasztási műtétet elvégeztük már körül voltunk állva úgy, hogy alig tudtuk magunkat keresztül törni, hogy az egyre növekedő tömegeből kivergődjünk. Bementem Sükeivel a Pilvaxba (így hívták a kávéház bérletjét az Uri utcában, mely ma Koronaherczeg utca) hol akkor a pesti flatalság szokott gyülekezni. Ott tudtam meg, hogy proclamatiót Jókai írta. Ő maga is személyesen ott volt, kivüle jelen voltak még: Petőfi, Degré, Lisznya, Vasvári és sokan. Láttam, hogy itt valami nagy dolog van készülöben, de mivel sem orvosok, sem mérnökök, sem jószágok nem voltak, kedvetlenül felmentem az egyetemre a geometriai előadásokra; tanárunk Pecsval egy igen szigorú ember. az osztályba való belépésekor szekta rendszeren felolvasni a kathalogust, s minthogy még egy absentiam sem volt, s nem is akartam, hogy legyen, nem volt mit tenni mint a legnagyobb keserűséggel, bánattal és kíváncsisággal felmenni az osztályba és szokott helyemet, az első padban éppen a tanárral szemben elfoglalni és figyelni. Az előadás a legnagyobb esennddel folyt a midőn úgy 9 óra felé a folyósón roppant nagy láрма és zaj támadt és abban a perczben az ajtó kilesapódik és belép Petőfi. Az összes orvosnövendékek utánna tódultak be, úgy hogy zsúfolva voltunk; s ez mind egy pillanat alatt történt. Petőfi éppen a tanár mellé állott a cathedrara, komolyan és egészen exaltálva (különbén én igen sokat voltam Petőfivel, de őt nevetni soha sem láttam) mire a tanár kissé félre állott és ekkor mint egy menyörgés elkezdte szavalni a «Talpra magyart,» melynek minden versszakára elkiáltottuk vele, hogy esküszünk, de ez a kiabálás, éljenzés oly erős volt, hogy azon esudálkoztam miképen maradhatott a falom a fekete számoló-tábla, mely tele volt számtani levezetésekkel, hogy le nem hullott.

Mikor Petőfi nemzeti dalát elszavalta, azt kiálltotta hozzánk: «utánam fiúk» és azonnal indult is ki, én pedig örömben úgy elhajtottam a czirkalmot, hogy a mai napig sem akadtam rája; mikor már kiértem a mérnöki egyetem-térre (a mérnöki egyetem akkor a franciscanusok kertjében egy kis emeletes szobában volt, valószínű, hogy most ott a Ferenczrendiek bazárja van) akkor már az a kis tér zsúfolásig tele volt néppel.

A Pilvaxból ment az ifjúság először az orvosi egyetemre, onnét jöttek a mérnöki egyetemre, és most mentünk a jogászokhoz. De itt már bajosabban ment a dolog, mert a földszintett és két emeletet összejarni nem lehetett, hanem összekiáltottuk és arra mind kijöttek. Azonban egyik tanár jogáshallgatóit kimeneni nem engedte és kinyilatkoztatta, hogy előadását félbe ne szakítja; de biz az ijjesztés nem ért semmit; «de a székrol» kiabáltak és csakugyan ki is húzták alóla, s ott hagyták mindnyájan a fakepnél és lejöttek az egyetemi térre. Hasonlítottunk a méhekhez mikor rajtat eresztenek, dongtnk, zúgtunk, de a történetekről és a még történeendőkről tájékozható fogalmunk sem volt. Az egye-

H I R E K.

— **Eljegyzés.** Társadalmunk egyik rokonszenves tagja, az általános tiszteletnek örvendő Wolf Gyula fiatal gabonakereskedő a napokban eljegyezte Pollakovics Dávid verbászi kereskedő bájos és kedves leányát Paula kiasszonyt. Az ég áldását kívánjuk figyükhöz!

— Márczius 15-ét az iparos kör is megünnepelte. Mintegy 90. pár vett részt az ünnepélyen, az intelligens osztály azonban kisebb számmal volt képviselve mint múlt évben. Demcsák János ip. kör elnök, rövid meleg szavakban ecseteivén az összejövetel célját üdvözölte az iparos kör tisztelt vendégeit, kérvén a jelenlevőket Kutlik Endre tanár úr felolvasásának szives meghallgatására, és az ünnepélyt a szabadság egyenlőség testvériség és a haza éttetésével megnyitotta. Erre Kutlik Endre tanár nagy terjedelmű felolvasást tartott, melyben 1848 Márcz. 15-iki eseményeket fejtegette. A jóévtággal elköltött paprikás után tósztot mondtak: Kutlik Endre, Marcsek István, Liska János, Józsa József, Csernák János.

— A népkörben mintegy 50 polgár gyűlt össze a Márczius 15-iki ünnepélyre. A közvacsorán egyedül. Moravcsik József szónokolt éltetvén ő felségét mint a legelső magyar embert. A tósztot a jelenvoltak felállva hallgatták végig.

— A szarvasi függetlenségi körben is volt közvacsora 1848 márczius 15-ikének emlékére. Az elmondott tósztok közül az első volt Haviár Dani országgyűlési képviselő, ki Kossuthot éltette. Utána Benka Gyula főgymnásiumi igazgató szólt fel majd pedig Neu Sándor, ki lelkes hangon fejtegette márczius 15-ikének jelentőségét. Később Kollár János állott fel hogy, mint mondá a három fiatal szónok után meghuzza az öreg harangot. Az 1848 márczius 15-iki mozgalomról, melynek ő szemtanuja volt, humoros epizodokat adott elő zajos tetszés között. Valentinyi Jenő a függetlenségről beszélt. Dr. Szlovák Pál a függetlenséget egy terebélyes fához hasonlítja, melynek magját 1848 márczius 15-ikén vetették el. Dr. Reisman Adolf a testvériségről szónokolt. Ezután még számos beszédet mondtak el. Közbe-közbe pedig hazafias dalok ére éltettek s az egybegyűltek a késő éjjen órákig a leglelkesebb hangulatban ünnepelelték meg a nagy napot.

— A községi választók 1893 évi névjegyzéke 5 napig a városházán közszemlére van kitéve.

— Hymen. Grósz Mór szarvasi fiatal órák eljegyezte Huszerl Paula kisasszonyt.

— A budai honvédszobor koszorúja. A budai hölgyek felhívása, hogy a magyar nők koszorúval díszítsék a budai vértanúszobrát, élénk visszahangra talált az egész országban. Napról-napra sűrűn érkeznek a koszorú-bizottsághoz a koszorú szánt özszegek, egyesek adományai, nagy gyűjtések eredménye; leányintézetek, nőegyletek, minannyian serényen és lelkes buzgósággal gyűjtönek a maguk körében, olyan eredménnyel, hogy a díszes bronzkoszorú költségei mellett előreláthatóan tekintélyes összeg jut a tervezett alapítványokra. Városunkban az előjáróság által körözött íven a fenti célra 14 frt gyűjt egybe.

— Jóváhagyás. Vármegeánk törvényhatósági bizottsága a Szarvasváros és Rohony Sámuel közt, a Viskovits féle házról

temtőren úból elszavalta Petőfi a »Talpra magyart« harmadszor. Ezután beszélt Jókai, s a ki őtet akkor nem hallotta beszélni, az nem tud semmit, nem hallott semmit.

Olyan volt mint egy új Mózes, ki az ígéret földjére vezeti ki a népet egyiptomból. Akkor ő nem is volt ember, hanem szellem, melynek minden szava lángolt, gyújtott. Utánna felállott Vidats János, s mikor megkezdte a beszédjét, jött le az amplissimus egyetemi senatus határozata, mely szólt eképen: Akik az előadásra vissza nem térnek, meg ötdöltetnek.»

A visszatérésre határidőt tűztek ki és követelte a Decanus maga is, hogy vagy mondjanak le a lakomáról, a mit tervezett a pesti központi fiatalság, vagy pedig a »móres«-ből secundát kapnak. Vidats visszakiallott, hogy inkább adjanak a móresből secundát s folytatta beszédjét.

Daczára, hogy már az eső javában hullott és dél is közelgett, a tömeg nem-hogy apadt volna hanem szaporodott, úgy hogy csaknem egy órai idő kellett, míg a jogászok egyetemétől, a Kerepesi-útcza közepéig keresztül tudtam magam fűrni. Ott volt a Landerer és Heckenást nyomda. Már midőn én odaérkeztem, Petőfi, Jókai, Vasvári, Sükei a sajtót lefoglalták, és a német betűszedők vivat-kiabálások között szedték a »Nemzeti dalt« és még azt, hogy »mit kíván a magyar nemzet«!

A míg e betűszedések és nyomtatások történtek, beszéltek többen. Így péld.

Vasvári: »A pápa volt az első — mondá, ki meggyújtotta a röppentyűt és ezek elpotyogtak végig az egész Európán; megkezdődött Siciliában, hogy folytassák Franciaországban, Ausztriában és Pesten; nem kell többé censura, nem kell pap (a papokra azért haragudott mert Kőrömczy volt a pécsovicsok igen híres szónoka, mivel később is sok bajunk volt) hogy egy harmadik vigye imádságunkat az Istenhez, ezután közvetlenül szólunk az úrral.«

De ki is tudná azt elmondani mind a mi itt történt és a mit látott hallott, és érzett az ember.

Beszélt Degré, Egressi Gábor, Jókai. »Le az esernyőkkel uraim — mondá — mert a ki kalapját félti, az félti az életét is; a ki a ruháját félti, az félti a bőrit is,« és az esernyők mind le lettek eresztve, pedig ugyan szakadt az eső.

Ekkor a francziskausok templomtornyában megkondult a harang, valószínűleg valami istenitiszteletre kiallott Sájkei, szólván:

»Uraim, most húzzák a lélegharangot, hogy temessük el censurat, kívánjunk nekik örök nyugodalmat.«

Ekkor már elkészültek a nyomtatványok és marokkal szórták ki az ablakokon a publikumnak.

Tehát a szabadsajtó már meg volt, mert »imprimatur« nélkül kaptuk a 12. pontot is.

A plakátokat az utcák szegleteire azonnal kifüggesztették és olvasható volt a magyar nemzet kívánsága 12 pontban, magyar német nyelven. A »Pilvax«-ban pedig ki volt az oszlopra írva, hogy Metternich a vén róka (ki még más predicatummal is el volt látva) Bécsből megszökött. Le is volt pingálva miként fut, hogy

a lába sem éri a földet, akkorát lép; egyik kezében aktákat, másokban zsebkeendőbe kötött batyuját vitte.

Innen a múzeum térre mentünk, hol beszéltek többen. Onnan a városházához, hol a centum paterek össze voltak ülve. Ők sem, mi sem oszlottunk szét, míg a program egészen elfogadva és aláírva nem volt és ki nem publikálták.

Innét aztán egy deputatio ment Budára az öreg Tancsics után. A deputatiót Almai Mór vezette, épen az a ki elzárta. A helytartó-tanács a maga kebeléből nevezett ki deputatiót, a katonai őrsereghöz Tancsicsért. S miután e deputationalis testület, Nyáry az alispán és többen kezesskedtek, kiadták a foglyot még abban az órában. A várban felültették az öreg Tancsicsot egy kocsiba és a hidon kerestül Pestre a városházaig mind emberek húzták. Fáklyák világánál, 7-re járt az idő, s annyian, voltunk a hidon, hogy csak egy pár újjnyira állottak kint a csolnakok a vízből és elsülyedtünk volna. A színházban a »két anya gyermekét« akarták játszani, de Bajza, ki akkor a nemzeti színház direktora volt, s többek kérésére a »Bánk-Bánt« adták elő, és Bánkban Egressi Gábor volt. Már az előadás javában folyt, mikor berohantak Budáról jövők.

Ezek elfoglaltak minden helyet, földszintet, páholyokat, karzatokat s az előadást félbe kellett hagyni a nagy zaj miatt. Most kezdődött a zavar, egy része kialtotta, hogy kezdjék újból, más része a folytatását ordította, hanem Erkel túl tett mindenén és eljátszotta az orchesterrel a Hunyadi hatyu dalát, a zene mindent eltompított, s utánna játszták a hymnust, a szózatot. Aztán kiállott Füredi és a legszebb népdalokat énekelte, azután elszavalta Egressi Gábor a »Talpra Magyart« és azonnal el is énekeltek a szerint, a mint azt Szerdahelyi zenére tette. Azután a marseillaise-t s a lengyel hymnust.

Kihozták Tancsicsot a szinpadra, de ő a nagy öröm miatt beteg lett, alig jöheteti fel; a katonák és városszolgák helyett már nemzet-örök állottak őrt, a nemzeti zászló mindennemű ki volt téve, éjfélen után kerültünk haza s a portásoknak nem fizettünk a kapu nyitására semmit.

Az igaz egész nap egy falatot sem ettünk, de a mi fő — szabadok voltunk.

Mily különbség volt ezelőtt tiz évvel, akkor a Duna áradása pusztította mindent; minden utcán fájdalom és rémület s a félelem járta házról-házra a lakókat, most pedig nem lehetett látni öröm nélkül.

E nap hangulatba minden kebelben egy túlvirági érzést keltett.

Midőn e sorokat irtam eszembe jut, hogy azóta mily sok ruhát elviseltünk, azóta az akkori szereplők egyik-másik is köpenyegyet visel — de én csak a régivel járok még...

Ez volt az első nap, majd megírom a többiekét is ha nem találja szerkesztő ur azt, hogy igen hosszadalmas vagyok.

Décs, 1893. márcz. 4.

Székely József,
mérnök.

létesített adásvételi szerződést jóváhagyta s egyben utasította a várost, hogy a 3000 frt vételért mint törzsvagyont kezelje.

— Roncsolótoroklob. A roncsolótoroklob ismét felütötte fejét a mennyiben f. hó 17-én Frisch Ignác 1539. számú házábanál egy gyermek az említett betegségben szenved.

— Kondoros községben az 1892. évi zárszámadások megvizsgálása végett a községi képviselőtestület f. hó 28-ik napjának d. e. 9-órájára összehívott. A közgyűlés elnöke Dózsa Andor szarvasi társulati főmérnök lesz.

— Végrehajtás szuronyok közt. Egy peres ügyből folyólag Dr. Haviár Gyula helyettese Glasner Adolf ügyvédjelölt, Kollár Lajos k. végrehajtóval, a már egy ízben megakadályozott kielégítési végrehajtás foganatosítása széljából — két csendőr, egy rendőr s egy esküdt jelenléte mellett — Hanyecz t. j. András endródi lakos tanyájára ment. Hanyecz és fia bőszerűen fogadták a megjelenteket, előbbi baltával kezében Glasner ügyvédjelöltre akart rohanni, mit csak a csendőrök szuronyai akadályoztak meg. Miután a dühöngőket lecsillapítani nem sikerült, s előre látható volt, hogy ha az eljárás forszíroztatik, a vérontás elkerülhetlen lesz, Glasner ügyvédjelölt a végrehajtást felfüggesztette. Hanyecz s társa ellen becsület sértés, rágalmazás, életveszélyes fenyegetés, hatóság elleni erőszak vétsége és büntette miatt a bftó feljelentés ismételtén megtétetett.

Irodalom és művészet.

A „Nemzeti Dal“-t magyarázó szöveg kíséretében Petőfi Sándor *kéziratában* közli a Kolosvárt megjelenő „1848-49. Történelmi Lapok“ ünnepi száma, a melyből a honvéd-egyletek, bizottságok és tanintézetek eddig több ezer példányt rendeltek meg a nemzeti ünnepen leendő eladásra abból a célból, hogy az eladott példányok tiszta jövedelméből szegény honvédek nyomorán a testületek vidékükön pillanatnyilag segítsenek, az iskolák pedig hogy ünnepi alapot teremtsenek növendékeknek a »Nemzeti Dal« elszavalásáért a jövőünnepélyeken kiadandó pályadíjra. A lapot a kiválóbb 48-49-es honvédek és jelesebb írók visszaemlékezései és költeményei teszik érdekessé. Mai számunk mássodczikke hoz egy mutatót e kiváló gondtal szerkesztett lapból »Emlékezés« cím alatt. A lap 28 oldalra terjed Közleményeket és verseket irtak bele: dr. *Édes József*, *Hegyesi Márton*, *Sz. Balcz Endre*, *Degré Alajos*, dr. *Dengi János*, *Harmath Lujza*, *Hentaller Lajos*, *Imre Sándor*, *Kalmár Antal*, *Koós Ferencz*, *Kovács János*, *Kádár József*, *Székhely József*, dr. *Márki Sándor*, *Merősi László*, *Pap Zsigmond*, *Szabó Samu*, *Tokaji Irma*, dr. *Vajda Emil*, *Várkonyi Endre*, *Veress Endre*, *K. Veress Sándor* és mások. A lap több alkalmi képpel és közelebbről elhunyt szabadságharczi férfiu és minoritalelkész *Andrássy Pál* Rafáel arczképével van díszítve. Az ünnepi szám ára 30 kr., melyből iskolák és egyletek 20 krt fordíttatnak honvédek illetve ünnepi alapra.

G S A R N O K.

Az elhagyott lovagvár.

(Folytatás.)

Kajla György úgy biborvörös lett. »Egyéb semmit!« kiáltá. Egyebet épen semmit? Magam sem tudom mit tegyek a sok munkától, abban hagyjam a kalapcsinálást és fiunak irományokat készítek és így saját fiamat tanítsam a csalásra? — Ah, ah, ah — ezt kikell kérnem, ezt igen szépen kikérem magamnak!«

»De György, lásd, ott hagyhatnád egyszer a koresmát. Elhozzatom neked hazra a boroskádát, azenkívül mára friss kolbász május és véres hurka van György, maradj itthon ma este, úgy is gonosz idő van. Hisz úgy is megbánnád, ha Bélácskő megerőltetné magát a tanulásban és megbetegednék.«

Kajláné asszony várta szavainak hatását, de mivel ilyen nem mutatkozott, másik fegyveréhez nyult, mely folyton rendelkezésére állott, t. i. könnyeihez. A gondolat, hogy kedvence megbetegedhetik, kislajtolta a jó asszony szeméből ama bizonyos cizseppeket, melyek hivatva vannak a kőkemény sziveket meglágyítani. Könnyebűlten lélegzett fel, midőn arcán a szivpuhító cseppeket érzé. Ezen segédcapatokkal bizalommal nézhetett a győzelem elé.

De azért mégis jó sokáig tartott a küzdelem az elhagyott lovagvár fölött. Kajla ur is részvételtetéshez folyamodott. »Tehát — moudá — attól a parányi koresmái élvezettől is megfosztassam! Czivódás egész nap és este, a heiyett, hogy jó barátok közt becsületlen egy kicsit csevegjek, itthon üljek és törjem a fejemet, miután egésznap mások fejéért törtem magam! Azután már igazán inkább szeretnék künn pihenni a zöld fű alatt.

Igy folyt a vita egy ideig, míg végre Kajla ur nejeének elhatározó fellépésre alkalmat nyújtott, midőn mondá: »Azután már egészen kijöttem a sodromból. Talán össze sem hozhatnám az egészet, ha akar-nám is.«

A feleség természetes beszélő tehetsége eléggé ki volt fejlődve, hogy a legmeggyőzőbb okokat felhozhatta férje állításának megczafolására. Mert igazában szilárdul meg volt győződve arról, hogy férje mester a gondolatoknak írásban való kifejezésében.

»Ej bizony, össze nem hozhatnád! — nevetett az élet pár; — a szerelmes leveleket, melyeket te nekem 15 év előtt irtál akár egy tudós tollából kerültek légyen ki! Hát a multkori emlékeztető »oficiális« levél Lusztighoz, melyben te őt oly »virágos« nyelvben bepöröléssel fenyegetted!«

Ily érvekkel szemben Kajla urnak lágyulnia kellett és a kolbász, véres és májas hurkából álló esteli után igazán őt ült karosszékében, előtte a boros üveg, szájában a pipa és mondatolt Bélácskának mialatt a mama kötéssel foglalkozva élénken figyelte az elhagyott lovagvár fölötti elmélkedést.

»Azután!« kezdé Kajla ur lassan és a mint fiát még mindig várakozni lát-tararívt:

»Ird hát! — Azután...«

»De hát lehet »azután«-nal kezdeni — kérdé a kis csemete halkán.

»Ugy hát könyörögnöm kell!« indulatoskodék Kajla ur. »Talán te még jobban akard tudni, te nyálms száju? Akkor ird a feladványodat magad.« Azzal ott akarta hagyni székét, de neje megnyugtatta s megparancsolván Bélácskájának, hogy »szóról-szóra« írja amit apja mond s ne zavarja gondolat menetét közbeszólásaival Bélácska engedelmesskedett s elhatározta hogy szóról-szóra leírja, a mit atyja átgondolva mond neki.

»Azután itt fekszik ő, kezdé az apa fontoskodó arczczal — holdvilágban az elhagyott lovagvár. A vasut elrobog előtte és a városban gázvilágítás van, nemsokára talán villamvilágítás is lesz. A kalapkészítésnél szórpuhító- és hengergépeket használnak, és mindenütt oly haladás látszik, miről abban az időben még fogalmuk sem volt az embereknek. A midőn ez ó kastély még elhagyva nem volt a nemesek még nem viseltek »pörge magyar kalapot« hanem a kalapok a kovácsnál a kovácsműhelyben, készíttetnek úgy mint egész öltönyök is vasból készültek tetőtőlklapig.«

(Vége köv.)

Heti piac.

Szarvas, 1893. Márczius 17-én

Buza legjobb 7.30. közepszerű 7. Árpá, legjobb 4.40 Zab, legjobb 4.60 Kukoricza 4.20. Széna 3.30. Szalma 1.—. Kőszén 1.20. Marhahús —.50 és —.36. Juhhús —.32 Sertéshús —.46. Szalonna —.50. Disznózsír 5.4. Napszám árak. Egykét lovas napszám 2 frt Férfi ellátással 30. Ellátás nélkül 40 kr. Nő ellátással 20 kr. Ellátás nélkül 30 kr. Gyermekek ellátással 15 kr. Ellátás nélkül 20.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1892. október 1-től kezdve.

Szarvas-Mezőtúr.

7401. v. 7413. v.

Szarvas indul: 9:34 d. e. 1:46 d. u.
Mező-Túr érk: 10:20 > 2:32 >

Mezőtúr-Szarvas.

7412. v. 7402. v.

Mező-Túr indul: 12:36 d. u. 5:10 d. u.
Szarvas érk: 1:22 > 5:56 >

Arad-Budapest.

601. gy. 603. sz. 605. sz

Arad ind: 8:20 d. e. 11:18 d. e. 9:05 este
Csaba érk: 9:20 > 12:50 > 10:50 >
> ind: 9:25 > 1:15 d. u. 11:05 éjjel
Mező-Túr érk: 10:29 > 2:42 d. u. 12:49 >
> ind: 10:30 > 2:50 > 12:53 >
Szolnok érk: 11:15 > 4:04 > 2:06 >
> ind: 11:46 > 4:15 > 2:21 >
Budapest érk: 1:50 d. u. 7:25 este 5:50 reggel

Arad-Budapest

602. gy. 604. sz. 606. sz

Budapest ind: 1:55 d. u. 8:10 d. e. 9:30 ese
Szolnok érk: 3:53 > 11:04 > 12:35 éjje
Mező-Túr érk: 4:47 > 12:17 d. u. 2:06 >
> ind: 4:48 > 12:24 > 2:09 >
Csaba érk: 5:52 > 1:48 > 3:33 >
> ind: 5:57 > 2:13 > 3:53 >
Arad érk: 6:57 ese 3:45 > 4:52 reggel

Felelős szerkesztő Miháfi József

Laptulajdonosok

Sápszky János és Miháfi József